

หลวงพ่อดำไร่ชิง จ.นครปฐม กับเหรียญรูปเหมือนรุ่นแรก

หลวงพ่อดำไร่ชิง พระพุทธรูปเก่าแก่สำคัญที่เป็นที่เคารพศรัทธาของชาว ต.ไร่ชิง อ.สามพราน จ.นครปฐม รวมทั้งพุทธศาสนิกชนทั่วประเทศ เป็นที่กล่าวขานว่า ผู้ได้ไปกราบไหว้ขอพรสิ่งใด ก็มักสำเร็จสมดังประสงค์ทุกประการ วัดอุ้มผางต่างๆ ที่จัดสร้างขึ้นมาจึงล้วนได้รับความนิยมสะสมมาตั้งแต่อดีตสืบจนปัจจุบัน

กล่าวกันว่า หลวงพ่อดำไร่ชิง เป็นอีกหนึ่งพระพุทธรูปใน “ตำนานพระพุทธรูปลอยน้ำ 5 องค์” ที่ว่า ...

“...กาลครั้งหนึ่ง มีพี่น้องชาวเมืองเหนือ 5 คน ได้บูชาเป็นพระภิกษุในพระบวรพุทธศาสนาจนสำเร็จเป็นพระอริยสงฆ์ชั้นโสดาบัน ได้พร้อมใจกันจัดพิธีฐานว่า เกิดมาชาตินี้จะขอบำเพ็ญบารมีช่วยสัตว์โลกให้พ้นทุกข์ ถึงแม้จะละสังขารไปก็จะขอสร้างบารมีช่วยสัตว์โลกต่อไปจนกว่าจะถึงพระนิพพาน ครั้นเมื่อทั้ง 5 รูปดับขันธแล้ว จึงเข้าไปสถิตในพระพุทธรูป 5 องค์ โดยมีความปรารถนาจะช่วยผู้คนทางเมืองใต้ที่อยู่ติดลำนํ้าให้ได้พ้นทุกข์ จึงพากันลอยนํ้าลงมาตามลำนํ้าทั้ง 5 สาย เมื่อชาวบ้านตามเมืองที่อยู่ริมแม่น้ำเห็นเข้าก็อัญเชิญขึ้นฝั่งและอาราธนาไปประดิษฐานตามวัดต่างๆ โดยองค์ที่ 1 ลอยไปตามแม่น้ำบางปะกง ขึ้นสถิตที่วัดโสธรวรวิหาร เมืองแปะจ.ฉะเชิงเทรา เรียกกันว่า ‘หลวงพ่อดำไร่ชิง’ องค์ที่ 2 ลอยไปตามแม่น้ำนครชัยศรี (ท่าจีน) ขึ้นสถิตที่วัดไร่ชิง เมืองนครชัยศรี เรียกกันว่า ‘หลวงพ่อดำไร่ชิง’ องค์ที่ 3 ลอยไปตามแม่น้ำเจ้าพระยา ขึ้นสถิตที่วัดบางพลี เรียกกันว่า ‘หลวงพ่อดำไร่ชิง’ แต่บางตำนานก็ว่า หลวงพ่อดำไร่ชิงเป็นองค์แรกในจำนวน 5 องค์ จึงเรียกว่า ‘หลวงพ่อดำไร่ชิง’ องค์ที่ 4 ลอยไปตามแม่น้ำแม่กลอง ขึ้นสถิตที่วัดบ้านแหลม

เมืองแม่กลอง เรียกว่า ‘หลวงพ่อดำไร่ชิง’ และองค์ที่ 5 ลอยไปตามแม่น้ำเพชรบุรี ขึ้นสถิตที่วัดเขาตะเคราเมืองเพชรบุรี เรียกว่า ‘หลวงพ่อดำไร่ชิงเขาตะเครา’...”

บางตำนานก็ว่า “...แต่เดิม วัดไร่ชิงเป็นเพียงวัดเล็กๆ ต่อมา สมเด็จพระพุทธมาจารย์ (พุก) ในสมัยดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดศาลาปูน จ.พระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นชาวเมืองนครชัยศรี จ.นครปฐม ได้มาเยี่ยมเยือนวัดในเขตอำเภอสามพราน เมื่อเข้าไปกราบพระประธานในพระอุโบสถวัดไร่ชิง มีความเห็นว่าพระประธานมีขนาดเล็กเกินไป จึงให้ท่านเจ้าอาวาสวัดพร้อมชาวบ้านไปอัญเชิญพระพุทธรูปจากวัดศาลาปูนมาประดิษฐานเป็นพระประธาน โดยวางลงบนแบบไม้ไผ่และนํ้าล่องมาตามลำนํ้า และได้อัญเชิญขึ้นประดิษฐาน ณ พระอุโบสถ ในวันพระขึ้น 15 ค่ำ เดือน 5 ตรงกับวันสงกรานต์ ซึ่งองค์พระได้สำแดงปาฏิหาริย์ตั้งแต่ประกอบพิธีอัญเชิญเป็นที่อัศจรรย์ ...”

สำหรับ “วัดไร่ชิง” นั้น ก็มีเรื่องเล่าว่า พื้นที่ของวัดในอดีตมีชาวจีนมาอยู่อาศัยกันเป็นจำนวนมาก และนิยมปลูกขิงกันอย่างแพร่หลาย จนเป็นที่มาของชื่อหมู่บ้านหรือชุมชนในแถบนี้ว่า “ไร่ชิง”

ต่อมาเมื่อชุมชนหนาแน่นขึ้น จึงได้มีการสร้างวัด

เพื่อเป็นจุดศูนย์รวมจิตใจของชาวบ้านในการประกอบศาสนกิจ จึงให้ชื่อว่า “วัดไร่ชิง” แต่นั้นมา

หลวงพ่อดำไร่ชิง พระพุทธรูปปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง 4 ศอก 2 นิ้วเศษ สูง 4 ศอก 16 นิ้วเศษ พุทธศิลป์สมัยเชียงแสน สันนิษฐานว่าเป็นฝีมือช่างสมัยไทยล้านนาและล้านช้าง ได้สร้างอิทธิปาฏิหาริย์แก่ผู้มาสักการะขอพรให้สำเร็จได้ดังประสงค์ จนเป็นที่กล่าวขานลือเลื่อง เป็นที่เคารพศรัทธาของสาธุชนโดยถ้วนทั่ว ที่มีกว๊านเวียงมากราบสักการะขอพรอยู่เป็นประจำ จน ณ ปัจจุบัน วัดไร่ชิงถือเป็นหนึ่งในวัดที่มีความเจริญรุ่งเรืองและมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของสาธุชนทั่วประเทศ

วัดอุ้มผางหลวงพ่อดำไร่ชิง มีการจัดสร้างกันเรื่อย

มาในหลายแบบหลายประเภท ทั้งพระบูชา พระเครื่อง รูปหล่อ เหรียญ ฯลฯ ซึ่งล้วนปรากฏพุทธคุณเป็นที่ศรัทธาเลื่อมใสของสาธุชนมาโดยตลอด โดยเฉพาะ “เหรียญหลวงพ่อดำไร่ชิง ปี 2467” ที่นับเป็นเหรียญรุ่นแรก เป็นสุดยอดเหรียญดังของจังหวัด และได้รับการยกย่องให้เป็นหนึ่งใน “ชุดเบญจภาคีเหรียญพระพุทธรูป” ด้วยพุทธลักษณะอันงดงาม กมชัด และพุทธคุณเป็นเลิศปรากฏ

เหรียญหลวงพ่อดำไร่ชิง รุ่นแรก ปี 2467 จัดสร้างโดย หลวงพ่อไข่ ปติโกโธ เจ้าอาวาสวัดไร่ชิง สมัยนั้น มีทั้ง เนื้อทองคำ เนื้อเงิน และเนื้อทองแดง ลักษณะเป็นเหรียญปั๊ม รูปทรงเสมา หูในตัว ด้านหน้า ตรงกลางเป็นรูปจำลองหลวงพ่อดำไร่ชิง ประทับนั่ง แสดงปางมารวิชัย เหนืออาสนะฐานแบบผ้าทิพย์ ขอบเหรียญแกะสลักลายกนกอย่างงดงาม เหนือพระเศียรเป็นเส้นรัศมีเปล่งออกมาจากขอบเหรียญ ด้านข้างตรงพระชนนทั้ง 2 ข้าง มีอักษรไทยว่า “ที่ระ” และ “ลูก” อันหมายถึง ที่รัก ได้อาสนะจารึกอักษรไทยว่า “หลวงพ่อดำไร่ชิง” ส่วนด้านหลังเป็นยันต์อักษรขอมซึ่งเป็น ‘หัวใจของยันต์ใหญ่’ จารึกอยู่ในตาราง 25 ช่อง อ่านว่า “พุท ธัง สะ ระ นัง คัจ ฉา มิ ฆัม มัง สะ ระ นัง คัจ ฉา มิ” ช่องกลางของตารางเป็น “ตัวอะ” ซึ่งเป็นคำย่อของ “อะระหัง สัมมาสัมพุทธโร ภะคะวา พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ” ด้านนอกยันต์ด้านล่าง มีอักษรขอมอีก 4 ตัว อ่านว่า “พุท ธะ สัง มิ” อันย่อมาจาก “พุท ธัง สะ ระ นัง คัจ ฉา มิ” ซึ่งถือเป็นยอดแห่งศีล หรือ ‘ไตรสรณคมน์’ ที่มีศีลรอบจักรวาล ด้านล่างสุดระบุปีที่สร้าง คือ “พ.ศ.๒๔๖๗”

เหรียญหลวงพ่อดำไร่ชิง รุ่นแรก ปี 2467 ถือเป็นสุดยอดเหรียญพระพุทธรูปในอันดับต้นๆ ของเมืองไทย ที่เป็นที่ใฝ่ฝันและแสวงหาอย่างสูง ทั้งยังหาหาเช่าของแท้ได้ยากยิ่งนัก

ต้องพึงพิจารณาให้ถี่ถ้วนก่อนตัดสินใจครับผม